

Raadsvergadering d.d. 5 februari 2008 agendapunt 7

Aan:

De Gemeenteraad

Vries, 30 oktober 2007

Onderwerp:	Verzelfstandiging openbaar basisonderwijs Haren - Tynaarlo
Portefeuillehouder:	de heer J. Rijpstra
Behandelend ambtenaar:	G.J. Slager
Doorkiesnummer:	0592 - 266 833
E-mail adres:	g.j.slager@tynaarlo.nl
Gevraagd besluit:	<ul style="list-style-type: none">- De intentie uitspreken tot bestuurlijke verzelfstandiging en fusie van het openbaar basisonderwijs in de gemeenten Tynaarlo en Haren in de vorm van een stichting.- De kaders voor de verdere uitwerking (bestuursfilosofie, stafbureau, personele en financiële randvoorwaarden) van die intentie vaststellen.
Bijlagen:	<ul style="list-style-type: none">- Raadsbesluit (bijgevoegd)- Persbericht Intensivering Openbaar Onderwijs Haren – Tynaarlo d.d. 31-8-2007 (ter inzage)- Brief aan raad d.d. 28-08-2007 (ter inzage)- Rapport VOS/ABB (ter inzage)- Rapport Onderwijs Servicegroep (ter inzage)- Adviezen OR Haren en Tynaarlo (ter inzage)- Adviezen GMR's Haren en Tynaarlo (ter inzage)- Brief aan raad d.d. 20 december 2007, van alle directeuren van de openbare basisscholen in de gemeente Tynaarlo (wordt meegezonden)- Brief van college B&W aan raad d.d. 16 januari 2008 m.b.t. nadere uitleg overzicht drietal scenario's (wordt meegezonden)- Intentieverklaring Haren-Tynaarlo d.d. 21 juni 2001 met onderliggende stukken (wordt meegezonden)

TOELICHTING

Inleiding

Inleiding

De gemeenten Tynaarlo en Haren hebben in 2001 een intentieovereenkomst ondertekend waaruit blijkt dat men op het terrein van openbaar onderwijs, waar mogelijk en nuttig, samenwerking zal zoeken. Op deelterreinen (integraal personeelsbeleid en leerlingenzorg) wordt reeds samengewerkt. Beide gemeenten hebben bestuurlijk de wens uitgesproken het gezamenlijk op afstand zetten van het primair openbaar onderwijs nader te onderzoeken. Onder het kopje "Bestuurlijke Verzelfstandiging" is in de intentieverklaring de volgende tekst opgenomen: "...zal nader onderzoek plaats vinden naar bestuurlijke krachtenbundeling in samenhang met het in elkaar vlechten van de managementstructuur en de ondersteuning daarvan. Hierbij is het realiseren van één schoolbestuur Haren-Tynaarlo een duidelijk streven". Landelijk wordt al jaren gewaarschuwd voor de financiële risico's die kleine schoolbesturen

lopen als gevolg van de invoering van de lumpsumfinanciering. Beide gemeenten vroegen zich af of het op afstand zetten leidt tot vermindering van risico's en tot voordelen en efficiency. Nadat de implementatie en evaluatie van het bovenschools management in Tynaarlo (2002 – 2004) was afgerond, kon een onderzoek naar de mogelijkheden van verzelfstandiging plaatsvinden.

Er is een projectorganisatie opgezet onder aansturing van een stuurgroep. In de projectgroep zaten ambtenaren uit beide gemeenten. In de stuurgroep waren de beide gemeenten vertegenwoordigd door portefeuillehouders en topmanagement.

Doel was om te onderzoeken of, en zo ja hoe, het bevoegd gezag van het openbaar basisonderwijs in beide gemeenten verzelfstandigd moet worden. Het onderzoek hiernaar heeft geresulteerd in twee documenten die zijn bijgevoegd:

- In de eerste plaats is er in beide gemeenten een risicoanalyse gemaakt. Wat zijn de toekomstige risico's bij lumpsumfinanciering van beide schoolbesturen in de huidige schaal. In hoeverre levert schaalvergroting een bijdrage om deze risico's in te perken.
- Het tweede document geeft inzicht in de vraag welk bestuurs- en organisatie-model het meest past bij een verzelfstandigd schoolbestuur bij schaalvergroting.

Huidige situatie Haren/Tynaarlo

Het openbaar onderwijs in Haren en Tynaarlo omvat 19 basisscholen met 3200 leerlingen en 200 personeelsleden. De jaaromzet bedraagt meer dan 10 miljoen euro. In hoofdlijnen komt de bestuurs- en organisatievorm overeen. In beide gemeenten is er sprake van integraal bestuur. In Tynaarlo kent men een bovenschoolse managementstructuur en in Haren een meerscholige directiestructuur. In beide gemeenten is sprake van ontvlechting van het stafbureau. In Tynaarlo is het stafbureau zelfs in zijn geheel ontvlecht binnen de gemeentelijke organisatie. In Haren is dit gedeeltelijk het geval.

Verzelfstandigen of niet?

Wij stellen u voor het openbaar basisonderwijs te verzelfstandigen vanuit een tweetal motieven, te weten:

1. **Schaalvergroting.** Wij onderkennen de noodzaak tot schaalvergroting. Wij kiezen hierbij voor schaalvergroting samen met de gemeente Haren/Tynaarlo. De belangrijkste overwegingen hiervoor zijn de volgende:
 - a. Schaalvergroting biedt de beste kansen om de effecten van lumpsumfinanciering adequaat op te vangen;
 - b. De nu voorgestelde combinatie Haren/Tynaarlo biedt qua leerlingaantallen een gunstig perspectief voor in ieder geval de komende 10 jaren;
 - c. Door het instellen van een bovenschools (meerschools) management en de op grond daarvan opgestelde mandaatstructuur is het management van het onderwijs in de gemeenten Haren en Tynaarlo feitelijk al op afstand komen te staan. De praktijk van de afgelopen jaren heeft ook daadwerkelijk aangetoond dat die afstand functioneel is;
 - d. Wij verwachten dat het onderbrengen van het openbaar onderwijs in één rechtspersoon, voor zowel de gemeente Haren als de gemeente Tynaarlo, op termijn een besparing op administratie-, beheer- en bestuurslasten oplevert en de bestuurs- en managementondersteuning veel minder kwetsbaar maakt;
 - e. De bemoeienis van het gemeentebestuur met de inhoudelijke kwaliteit van het onderwijs is in de praktijk al beperkt en wordt bovendien voor een belangrijk deel adequaat gewaarborgd door de rol van de onderwijsinspectie;
 - f. Ouders zijn steeds nadrukkelijker gaan participeren in de monitoring van het onderwijs in de vorm van medezeggenschapsraden en ouderraden en vervullen daardoor ook een belangrijke rol in de kwaliteitsbewaking van het openbaar basisonderwijs;
2. **Principieel motief.** De keuze voor verzelfstandiging hebben wij ook gemaakt vanuit de meer principiële gedachte dat bestuurlijke verzelfstandiging wenselijk is in verband met het scheiden van

twee verschillende verantwoordelijkheden die nu nog beide bij het gemeentebestuur berusten. Het betreft hierbij uiteraard de rol van schoolbestuur openbaar basisonderwijs en de rol van gemeentebestuur in het kader van lokaal onderwijsbeleid.

Zoals hiervoor aangegeven biedt een grotere schaal betere mogelijkheden om personele risico's af te dekken. Voor zowel de gemeente Haren als Tynaarlo is dit een relevant motief. In de bijgevoegde risicoanalyse zijn diverse personele thema's aan de orde gekomen en risico's geïdentificeerd. In aanvulling hierop is in onderstaand overzicht weergegeven in hoeverre bij een besturenfusie de individuele risico's effectiever zijn te beheersen (+ positief, - negatief, +/- neutraal).

	Haren	Tynaarlo	Gezamenlijk	Effect
1 GGL				+
2 Overgangsmaatregel				
3 Bapo				+
4 Verlofsituaties				+
5 Salarisgaranties				
6 Indirecte loonkosten				+
7 Werkgelegenheid				
8 Ziekteverzuim 04/05				
9 Trede vervangingsfonds 04/05				
10 WAO				

GGL = gemiddeld gewogen leeftijd

Bapo= bevordering arbeidsparticipatie onderwijspersoneel.

Legenda:

+ = een fusie tussen Haren en Tynaarlo heeft een positief effect heeft op risicobeperking

= geen risico

= beperkt risico

Toelichting:

Eén van de schaalvoordelen, die fusie met zich meebrengt, is risicospreiding met betrekking tot andere kosten (dus niet-loonkosten) die het hebben van relatief oud personeel met zich meebrengt. Hierbij valt te denken aan kosten als gevolg van hoger ziekteverzuim of de opname van uitgestelde Baporechten. In bovenstaande tabel is dan ook te zien dat de fusie een positief of een neutraal effect heeft op de verschillende personele thema's.

Naast deze personele thema's verwachten wij dat bij schaalvergroting de kosten van de reeds bestaande contracten, zoals bijvoorbeeld schoolbegeleiding, schoonmaak, energie, kopieerwerk, onderwijsleerpakketten en meubilair kunnen worden teruggebracht.

Tenslotte is bestuurlijke verzelfstandiging van het openbaar onderwijs belangrijk om de regisserende rol op het terrein van het lokaal onderwijsbeleid goed en objectief te kunnen vervullen. Door het op afstand stellen komt het gemeentebestuur in de situatie, dat alle onderwijsvormen gelijk behandeld kunnen worden. Daar komt bij dat schaalvergroting over de gemeentegrenzen heen alleen kan als het openbaar onderwijs is losgekoppeld van de gemeente. Om die redenen zijn wij van mening dat wij zowel op

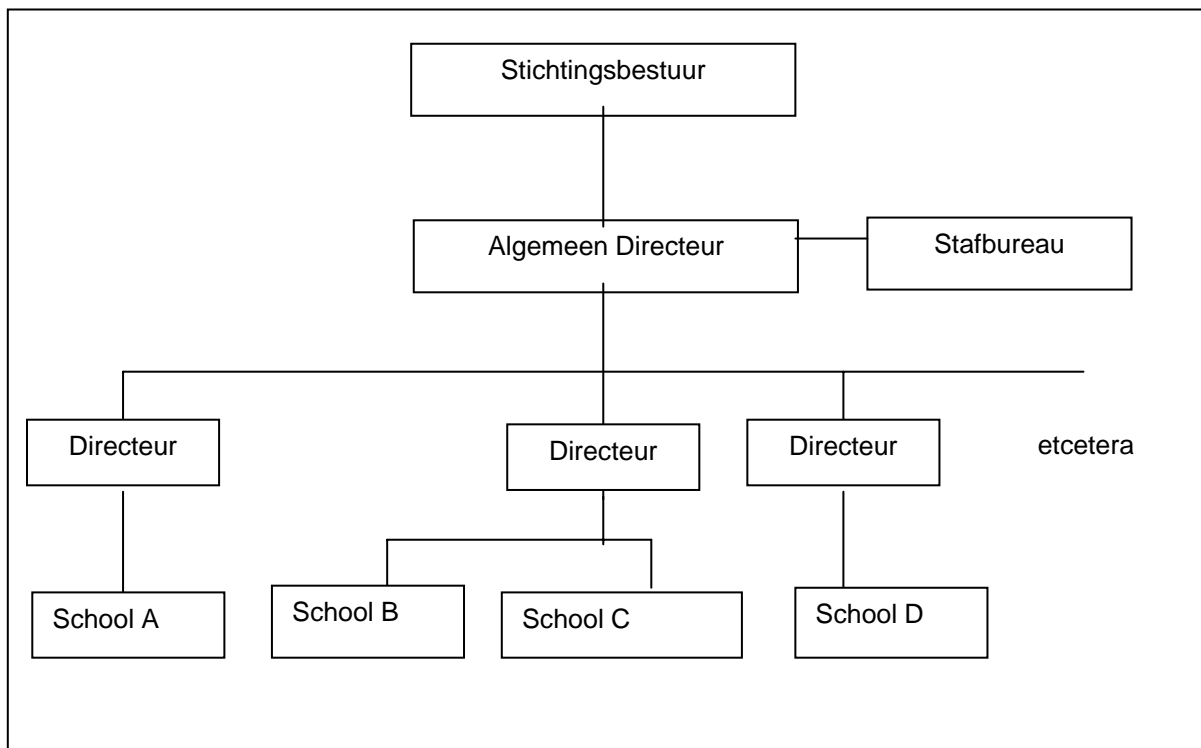
financiële als op principiële gronden tot verzelfstandiging van het openbaar basisonderwijs dienen over te gaan.

Gewenste bestuursvorm

Uit het onderzoek, dat wij hebben laten verrichten over de mogelijke bestuursvormen bij een verzelfstandiging, is de conclusie getrokken dat er maar twee bestuursvormen het meest geschikt zijn, te weten de openbare rechtspersoon en de stichting. De openbare rechtspersoon en de stichting zijn gelijkwaardige rechtsvormen. Vanuit praktisch oogpunt valt de keus op de stichting. Vanuit politiek/ideologische overwegingen kan de voorkeur worden gegeven aan de openbare rechtspersoon. Dat is vooral een kwestie van politieke smaak. In het land wordt bijna uitsluitend voor stichtingen gekozen. Wij hebben geen inhoudelijke argumenten om hiervan af te wijken. Daarom gaat onze voorkeur ook uit naar de stichtingsvorm.

Gewenst bestuurs- en organisatiemodel

De organisatie van de stichting zou er als volgt uit kunnen zien:

In het bijgevoegde rapport wordt inhoudelijk ingegaan op de bestuurssamenstelling, de bestuursfilosofie en het organisatiemodel. Daarbij is uitgegaan van een compact bestuur van bestuurlijk deskundigen dat op hoofdlijnen bestuurt. In de concept-statuten, in de concept-profielen van bestuursleden en in het concept-managementstatuut is een en ander (bij wijze van voorbeeld) verder uitgewerkt. De basisconfiguratie met een eenhoofdige algemeen directeur is vanuit kostenoverwegingen de meest aantrekkelijke en is bij deze omvang ook de meest gebruikelijke.

Gewenste inrichting stafbureau

Uit het onderzoek komt naar voren dat een belangrijk motief voor verzelfstandiging wordt veroorzaakt door efficiencywinst bij het stafbureau. Vandaar dat wij in dit voorstel hier wat meer op ingaan. Door samen te gaan worden de advieskosten aanzienlijk beperkt. Er hoeft immers niet meer voor twee besturen te worden geadviseerd. Bij het onderzoek naar de inrichting van het stafbureau bij de voorgestelde stichtingsvorm zijn daarom de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De staf ondersteunt de algemene directie en de schooldirecties, zonder taken en verantwoordelijkheden over te nemen die bij de directieleden thuishoren.
- Taken, die efficiënter en effectiever door derden kunnen worden uitgevoerd, worden uitbesteed. Daarbij gaat het vooral om financiële en administratieve (personeel) werkzaamheden.
- In de structurele situatie zijn de kosten van de staf (inclusief eventueel uitbesteede werkzaamheden) niet hoger dan de vergoeding voor administratie, beheer en bestuur. In een overgangperiode kunnen de kosten op een hoger niveau liggen. De extra kosten worden gedekt uit de bruidschat. Er wordt van uit gegaan dat de gemeenten in de structurele situatie geen eigen gemeentelijke middelen beschikbaar stellen ten behoeve van stafwerkzaamheden (deze zouden overigens ook moeten worden doorbetaald aan het bijzonder onderwijs).
- De algemene directie wordt gefinancierd uit niet ingezette directieformatie van de scholen.
- Het nieuwe schoolbestuur gaat alle werkzaamheden m.b.t. het financieel beheer, het formatiebeheer en het personeelsbeheer (incl. salarisadministratie) uitbesteden aan een administratiekantoor. Momenteel wordt dit reeds uitbesteed. Bij integratie van beide administraties is een efficiencyvoordeel te verwachten.
- Voor wat het onderhoudsbeheer betreft wordt ervan uitgegaan dat deze activiteiten tegen de normatieve rijksvergoeding eveneens worden uitbesteed. Onderhoudsbeheer betreft het periodiek schouwen van het gebouw, het opstellen c.q. bijstellen van de meerjaren onderhoudsplanning en de aanbesteding van en het toezicht op de uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden. De kosten van de onderhoudswerkzaamheden zelf vallen onder een andere kostenpost.

In de staf dienen in ieder geval een aantal taakvelden een plek te krijgen:

- P&O-functie (1fte)
- Financiële functie (1fte)
- Huisvesting en gebouwenexploitatie (0,5 fte)
- Secretariële ondersteuning (1,5 fte)

Bovenstaande functies vormen met de algemene directie de romporganisatie die minimaal noodzakelijk is om de continuïteit van de organisatie te kunnen garanderen. Het gaat om het dagelijkse bestuur, de planning en control van beleid en randvoorwaarden en de ondersteuning van de personele kant (de belangrijkste en kostbaarste productiefactor in het basisonderwijs). In deze basisconfiguratie wordt de administratie uitbesteed en zijn de schooldirecteuren voluit verantwoordelijk voor en aanspreekbaar op het functioneren van hun school of scholen. De scholen dragen uit hun formatie een bescheiden bedrag bij aan het bovenschoolse niveau. De kosten van administratie, beheer en bestuur (ABB) worden geraamd op:

Kosten	
Algemeen directeur (S13)	€ 80.000
P&O stafmedewerker (S10)	€ 55.000
Controller/financiële stafmedewerker (S10)	€ 55.000
1,5 fte secretariële ondersteuning (S5)	€ 50.000
0,5 fte projectformatie (S10)	€ 27.500
Kantoorkosten stafbureau incl. huisvesting (20%)	€ 53.500
Uitbesteding administratie	€ 110.000
Uitbesteding onderhoudsbeheer	€ 18.000

Overige ABB-kosten	€ 25.000
Totale kosten	€ 474.000

Als dekking voor de kosten kunnen de volgende inkomstenposten dienen:

Dekking kosten basisconfiguratie	
ABB-vergoeding	€ 202.000
Vergoeding versterking management	€ 130.000
Bijdrage vanuit de scholen/andere bronnen	€ 142.000
Totale dekkingsmiddelen	€ 474.000

Hierbij moet worden opgemerkt dat de scholen in de financiering van deze basisconfiguratie moeten bijdragen. De bijdrage vanuit de scholen of uit andere middelen is de sluitpost om dekking en uitgaven met elkaar in evenwicht te brengen. In beide gemeenten zijn verschillende keuzes gemaakt ten opzichte van het ontwikkelings- en ondersteuningsbudget. Om de bijdragen van de scholen mogelijk te kunnen maken dienen deze keuzes te worden heroverwogen. Ervan uitgaande dat de gemeenten in de structurele situatie geen bijdragen uit de algemene middelen meer verstrekken (die zouden dan overigens onder de overschrijdingsregeling vallen!) dienen de scholen gemiddeld € 7.500 aan de bovenschoolse organisatie bij te dragen. De uiteindelijke bijdrage gaat naar rato van het aantal leerlingen.

Een ander aandachtspunt hierbij is dat er bij de opzet van de romporganisatie uitgegaan is van normvergoedingen die de basis vormen voor de geraamde uitgaven. Nog niet duidelijk is of de daadwerkelijke kosten binnen deze normen zullen blijven. In een later stadium zullen wij u hierover nader adviseren. Wel willen wij reeds opmerken dat een overschrijding van deze kosten, in tegenstelling tot nu, valt onder de overschrijdingsregeling. Ons uitgangspunt is daarom dat het nieuwe schoolbestuur voor wat betreft de romporganisatie binnen de normbedragen werkt.

Van huidige naar nieuwe situatie

De overstap van de huidige naar de nieuwe situatie kan niet in één keer plaatsvinden. Er is een overgangperiode noodzakelijk, waarin de nieuwe organisatie wordt opgebouwd en de oude organisatie wordt afgebouwd. De nieuwe organisatie zal in de aanlooperperiode een kwaliteitsslag moeten doormaken om zich tot een effectieve en efficiënte organisatie van beperkte omvang om te vormen. In de aanlooperperiode leidt dit tot extra investeringen. Dat is gebruikelijk in verzelfstandigingsituaties. Daar komt bij dat het hier gaat om een verzelfstandiging en een bestuurlijke integratie. Dat leidt in de startperiode tot integratiekosten (afstemming en ineenschuiven administraties, integratie van werkwijze en werkcultuur). De wetgever heeft met het oog op deze extra investeringen vanuit de overdragende gemeenten een bruidsschatregeling getroffen. Op grond van deze regeling mogen gemeenten gedurende een periode van vijf jaren een afbouwend bedrag aan ABB-compensatie aan het nieuwe bestuur meegeven. Voor Haren/Tynaarlo is het maximaal mee te geven bedrag 17 maal de jaarlijkse ABB-vergoeding, ofwel maximaal € 3,4 miljoen. De benodigde bruidsschat voor de gemeente Haren/Tynaarlo is berekend op € 710.000, waarvan € 236.000 voor Haren en € 474.000 voor Tynaarlo. Daar staat tegenover dat een structurele kostenpost (overschrijding op ABB vergoeding) van € 495.000 (voor Haren € 122.000, voor Tynaarlo € 373.000, niveau 2006) aan gemeentelijke bijdrage in de ABB-kosten wegvalt. Hierbij moet opgemerkt worden dat het bedrag voor Tynaarlo inclusief een bezuinigingstaakstelling van € 52.000 is. Zonder deze bezuinigingstaakstelling was het voordeel € 425.000 geweest.

Berekening overgangsbudget

In het bijgevoegde rapport van de Vos/Abb is een financieel overzicht gegeven om een goede start als verzelfstandigde en geïntegreerde organisatie te kunnen maken. De bedragen in dat rapport wijken af van de cijfers in dit voorstel. Reden hiervan is dat ten tijde van het opstellen van dit rapport nog niet alle cijfers bekend waren. Tevens is hierbij rekening gehouden met de keuze voor het eenhoofdige directiemodel. Hiervoor zijn de volgende extra middelen nodig. Uitgangspunt hierbij was een verzelfstandiging per 2007. Schuift deze datum op, dan verschuiven de genoemde posten uiteraard ook. De bedragen zijn jaarbedragen (x €1.000). Wij willen hierbij opmerken dat deze bedragen slechts

indicatief zijn. In de verdere uitwerking van de verzelfstandiging moet hierover meer zekerheid worden verkregen.

	2007	2008	2009	2010	2011	Totaal
Eventuele kosten voortvloeiende uit het sociaal statuut voor directie en staf	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Integratie en automatisering administratie	70	30				100
Managementontwikkeling	70	60	50	50	50	280
Huisstijl, publiciteit, website	30	30	30	30		120
Inrichting, verhuiskosten, ICT-netwerk	40	20	20	20	20	120
Ondersteuning inrichting organisatie, uitbesteding en stroomlijning	60	30				90
Totaal (bruidsschat)	270 +PM	170+PM	100+PM	100+PM	70+PM	710+PM
<i>Aandeel Haren</i>	90	57	33	33	23	236
<i>Aandeel Tynaarlo</i>	180	113	67	67	47	474

Bij verzelfstandiging in 2007 is de extra bijdrage voor kosten ABB van de gemeente tot nul teruggebracht, waarmee ten opzichte van het niveau 2006 voor beide gemeenten in totaal structureel € 495.000,- per jaar vrijvalt.

Per gemeente geeft dit het volgende beeld:

Besparingen ABB	2007	2008	2009	2010	2011
Haren	185.500 - 63.500 = 122.000	122.000	122.000	122.000	122.000
Tynaarlo	566.000 - 141.000 - 52.000 = 373.000	373.000	373.000	373.000	373.000
Totaal	495.000	495.000	495.000	495.000	495.000

Frichtiekosten

Een punt van aandacht is welke frictiekosten voor de gemeenten Haren en Tynaarlo resteren na de verzelfstandiging en integratie van het openbaar basisonderwijs met gebruikmaking van de bruidsschatregeling, zoals hierboven beschreven. De frictiekosten die resteren bestaan uit salarislasten van de staf, frictiekosten rond beëindiging gedwongen winkelnering van onderhoudswerkzaamheden en frictiekosten voor overhead. Voor Haren bestaan die uit € 164.690 en bij de gemeente Tynaarlo uit € 402.000. Per gemeente treft u een specificatie van de frictiekosten als bijlage bij dit voorstel aan.

Deze frictiekosten kunnen voor beide gemeenten gezamenlijk worden verlaagd met de in de stichting te plaatsen medewerkers. Dit gaat om 4 fte en in totaal om een bedrag van € 187.500,-.

Door overdracht van personeel en natuurlijk verloop kunnen de frictiekosten worden beperkt. Voor zover overdracht van personeel niet mogelijk of wenselijk is zal binnen de gemeenten door herschikking en overplaatsing naar de structurele situatie moeten worden toegewerkt. Dit kost enige tijd.

Materiële instandhouding: gebouwafhankelijke kosten

In de bijgevoegde risicoanalyse blijkt dat in beide gemeenten op de materiële exploitatie wordt overschreden. De wijze waarop hiermee wordt omgegaan is tot dusver verschillend. De tekorten van het openbaar onderwijs in Haren worden ten laste van de gemeente gebracht. Aangezien deze kosten vallen onder de financiële gelijkstelling, dient doorbetaling naar het bijzonder onderwijs plaats te vinden. Dit leidt tot een gemiddelde totale jaarlast voor Haren van € 100.000,-.

De gemeenten doen jaarlijks een dotatie aan de onderhoudsreserve. Haren op basis van de verwachte kosten voor onderhoud. Tynaarlo op basis van de jaarlijkse inkomsten van het rijk voor onderhoud. Hierdoor vindt er in Tynaarlo geen doorbetaling plaats. De systematiek van Tynaarlo is gebaseerd op de veronderstelling dat deze reserves toereikend zijn tot het moment van realisatie van nieuwe schoolgebouwen en/of Multi Functionele Accommodaties (MFA) in het kader van het Integraal Accommodatiebeleid (IAB). Vanwege het feit dat de gebouwafhankelijke reserves van het openbaar onderwijs onvoldoende zijn om ook de energielasten daaruit te dekken en de nieuwe schoolgebouwen en/of MFA's nog niet zijn gerealiseerd, dient er een overgangregeling met de schoolbesturen van zowel het openbaar als het bijzonder onderwijs (vanwege de doorbetalingsregeling) te worden opgesteld. Naar verwachting leidt dit tot een gemiddelde totale jaarlast voor de gemeente Tynaarlo van € 100.000,-.

Wij willen hier expliciet aangeven dat het niet wenselijk is dat het nieuwe stichtingsbestuur bij aanvang wordt geconfronteerd met structurele tekorten. De colleges van Haren en Tynaarlo spreken echter de intentie uit om te onderzoeken of er in de komende jaren structurele maatregelen kunnen worden getroffen om de tekorten op de materiële exploitatie te verlagen (de gemeente Tynaarlo zal in 2008 energiebesparende maatregelen treffen). Vóór de definitieve besluitvorming over de verzelfstandiging door de gemeenteraden zal een plan van aanpak worden opgesteld met als doel de gemeentelijke bijdragen voor de materiële exploitatie gefaseerd vanaf 2011 terug te brengen tot (zo mogelijk) nihil in 2016). Dit plan van aanpak dient binnen de financiële kaders van een gezonde (liquiditeit, solvabiliteit, rentabiliteit) organisatie te worden opgesteld. Dat wil zeggen dat de investering in te nemen maatregelen zodanig renderend moet zijn dat de nihiloptie ook daadwerkelijk haalbaar is. Voor zover dat niet het geval is, garanderen de beide gemeenten een (kleinere) gemeentelijke bijdrage in de gebouwafhankelijke kosten.

Financiële consequenties

Uit bovenstaande blijkt dat de kosten van verzelfstandiging van het openbaar basisonderwijs voor beide gemeenten bestaan uit kosten voor de bruidsschatregeling en frictiekosten. Uiteraard zijn de financiële consequenties, die voortvloeien uit voorgaande paragraaf "Materiële instandhouding: gebouwafhankelijke kosten" hier buiten beschouwing gelaten. Ook zonder verzelfstandiging dient de problematiek van de schoolgebouwen immers te worden opgelost. Dit geeft in perspectief van de meerjarenbegroting het volgende financiële beeld (bedragen * €1.000). Hierbij zijn negatieve bedragen opbrengsten en positieve bedragen kosten:

Verskil meerjarenbegroting	t.o.v.	2007	2008	2009	2010	2011	2012 (en verder)
Haren							
bruidschat		90	57	33	33	23	
besparing abb		-/-122	-122	-/-122	-/-122	-/-122	-/-122
frictiekosten		165	165	165	165	165	165
Totaal Haren		133	100	76	76	66	43
Tynaarlo							
bruidschat		180	113	67	67	47	
besparing abb		-/- 373	-/-373	-/-373	-/-373	-/-373	-/-373
frictiekosten		402	402	402	402	402	402
Totaal Tynaarlo		209	142	96	96	76	29
Totaal Haren + Tynaarlo		342	242	172	172	142	72
In stichting te plaatsen medewerkers		-/-187	-/-187	-/-187	-/-187	-/-187	-/-187
Totaal Haren en Tynaarlo		155	55	-/-15	-/-15	-/-45	-/-115
		Nadeel	Nadeel	Voordeel	Voordeel	Voordeel	Voordeel

De frictiekosten in het bovenstaande overzicht kunnen worden verlaagd met die van in de stichting te plaatsen personen. In zijn totaliteit zal dit gaan om een bedrag van € 187.500,- (zie eerdere opmerking over dit bedrag). De gemeentelijke organisatie verwacht in de komende drie jaren een groot deel van de resterende frictiekosten op te vangen. De resterende frictiekosten zullen echter moeten worden vertaald in een taakstelling voor de gemeentelijke organisatie.

Procedure

De verzelfstandiging, zoals hierboven beschreven, vraagt natuurlijk om een zorgvuldige procedure. Deze procedure is onder te verdelen in de volgende chronologische stappen:

1. De gemeenteraden worden in een gemeenschappelijke bijeenkomst geïnformeerd over alle aspecten van dit voorstel, inclusief de adviezen van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraden en de Ondernemingsraden van Haren en Tynaarlo.
2. Bij positieve besluitvorming wordt de verzelfstandiging verder uitgewerkt binnen de in uw intentiebesluit aangegeven kaders.
3. Onze colleges nemen een voorgenomen besluit, waarin de verzelfstandiging is uitgewerkt, zodat definitieve besluitvorming kan plaatsvinden.
4. Het definitieve raadsvoorstel wordt ter instemming voorgelegd aan de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraden en de Ondernemingsraden.
5. De gemeenteraden nemen een definitief besluit.
6. Bij positieve besluitvorming volgt implementatie.

Wij willen de gehele procedure vóór 1 januari 2009 afronden.

Adviezen

Advies Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraden en Ondernemingsraden

De adviezen van de medezeggenschapsorganen liggen bij de stukken ter inzage. Alle adviezen afwegend, zijn wij tot de conclusie gekomen dat deze organen in beginsel positief ten opzichte van de verzelfstandiging van het openbaar basisonderwijs staan. Doordat er nog geen duidelijkheid bestaat over

een aantal zaken (o.a. financiële risico's personeel, gebouwen, gevolgen voor de gemeentelijke organisatie), hebben een aantal organen in deze fase nog geen positief/definitief advies uitgebracht. Op basis van de positieve intentie willen wij graag doorgaan met de volgende fase. Doordat de organen in hun adviezen duidelijk hebben geformuleerd waarover ze uitwerkingen verwachten, kunnen wij hiermee expliciet rekening houden. Hierdoor kunnen we op een slagvaardige manier de volgende fase ingaan. Concreet betekent dit dat wij de volgende aandachtspunten van de medezeggenschapsorganen nader willen uitwerken:

- Bestuursfilosofie: In het voorgestelde model is een eenhoofdige directie uitgewerkt. De GMR Tynaarlo is voorstander van een tweehoofdige model. Wij willen dit model ook nader uitwerken. Naar aanleiding van het verzoek van de GMR Haren willen wij binnen deze twee modellen tevens een optimale managementstructuur voor de individuele scholen uitwerken. Hierdoor kunnen de twee modellen en de mogelijke (financiële) gevolgen daarvan goed tegen elkaar worden afgewogen.
- Verkleining (minimaal handhaving) van de afstand tussen bestuur en ouders/onderwijsgevend.
- Wat is de visie op de kwaliteit van het onderwijs en hoe wordt deze gegarandeerd?
- Wat zijn de financiële risico's voor de gebouwensituatie en de personele verplichtingen op korte en lange termijn?
- Wat zijn de gevolgen voor de gemeentelijke organisatie?
- Wat zijn de financiële randvoorwaarden voor de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs?
- Wat zijn de te ondernemen stappen in het kader van het georganiseerd overleg en het opstellen van een sociaal plan?

Gevraagd besluit

- De intentie uitspreken tot bestuurlijke verzelfstandiging en fusie van het openbaar basisonderwijs in de gemeenten Tynaarlo en Haren in de vorm van een stichting.
- De kaders voor de verdere uitwerking (bestuursfilosofie, stafbureau, personele en financiële randvoorwaarden) van die intentie vaststellen.

Burgemeester en wethouders van Tynaarlo,

J. Rijpstra, burgemeester.

mr. P. Post, secretaris.